crescere ut usque ad messem; et
in tempore messis dicam messori
bus. Colligite primum zizania; et
alligate ea in fasciculos ad com
burendum. Triticum autem congre
gate in horreum meum.

D[ominica] in lxx. Dixit ihesus disci
pulis suis parabolam hanc.
Simile est regnum celorum homi
ni patrifamilias qui exiit primo
mane conducere operarios in
vineam suam. Conventione
autem facta cum operariis ex de
nario diurno; misit eos in
vineam suam. Et egressus
circa horam tertiam vidit alios stan
tes in foro otiosos. et illis di
xit. Ite et vos in vineam meam.
et quod iustum fuerit dabo
vobis. Illi autem abierunt. Iterum
autem exiit circa sextam et no
nam horam; et fecit similiter.
Circa undecimam vero exiit.
et fecit similiter. et invenit
alios stantes in foro otiosos
et illis dixit. Quid hic sta
tis tota die otiosi? Dicunt
ei. Quia nemo nos con
duxit. Dicit illis. Ite et vos
in vineam meam; et quod iustum
fuerit dabo vobis. Cum sero
autem factum esset dicit dominus vi
nee procuratori suo. Voca
operarios et redde illis mer
cedem. incipiens a novissi

Illo tempore Dixit ihesus discipulis
[illegible] parabolam hanc Simile
est regnum celorum ho
mini patrifamilias qui exiit pri
mo mane 1496 [illegible]
[illegible]
[illegible]

brevia .R. debe(n)t mitti i(n) ... signata seu breve signatum
tanget teneatur dictus ... et p(ro)mittere eligere meliore(m) et uti
liore(m) Consiliu(m) per co(nsilium) ... ab Adunantia recedat i(n) p(ri)m(um)
eligat Ac novo(rum) consiliario(rum) offitiu(m) duret sex mensib(us) ¶ Si nō x
contigat q(uod) electio ip(s)o(rum) consiliario(rum) procedere p(er) viam Bachetti
Volumus Statuemus q(uod) dicti Consiliarii eo(rum) t(em)p(o)re in Adunantia gnali
dicti castri de Sassulo existant et nominentur et publicentur ¶ Qui
consiliarii teneant(ur) et debeant iurare co(m)mittere eo(rum) offitium durante
t(em)p(o)re p(re)d(i)c(t)o facere et exercere b(e)n(e) et legaliter bona fide sine fraude Et
semp(er) consulere utiliora et meliora p(ro) co(mun)i o(mn)i feritalitate remota et
¶ Et etia(m) iurare debeant et teneant(ur) accedere ad consiliu(m) quociens
essent vocati sub pena et ad pena(m) duodecim ... p(ro) q(uo)l(ibet) vice q(ua) quol(ibet)
eo(rum) no(n) accederint ad consiliu(m). ¶ Habeant dicti Consiliarii p(ro) eo(rum)
salario et labore a co(mun)i p(re)d(i)c(t)o p(ro) d(i)c(t)o t(em)p(o)re sex mensiu(m) p(ro) q(uo)l(ibet) eo(rum) x
viginti sold(os) den(ariorum). ¶ Insup(er) habeant dicti Consiliarii arbitrium
auctoritatem et potestatem et teneantur et debeant i(n) p(ri)ncipio eo(rum) offitii
eligere nominare et deputare Custodes dapno(rum) dato(rum) viaru(m)
pontium fontium ludi victo(rum) armo(rum) carnium porcho(rum)
forni et communantiarum quarumcu(m)q(ue) dicti co(mun)is in eo numero et quantitate
consuetas et etia(m) plures et eo m(odo) et forma ordine et p(ro)visione
put et sicut viderit expedire et necesse p(ro) utilitate co(mun)is et
homi(num) dicti castri et eo(rum) bono(rum) conservatione et manutentione et
ip(s)o(rum) custodia Nullo alio in contrarium capitulo no(n) obstante.

De Electione offitio et arbitrio duodecim diunto(rum). R(ubri)ca: .iiii.

Et quia interdum accidit ex necessitate q(uod) Consiliarii
p(ro) arduis negotiis dicto co(mun)i evenientib(us) ... celeriter con
gregent Adunantiam gnalem dicti castri et n(umer)us h(omin)u(m) sufficiens
homi(num) p(re)d(i)c(t)a Adunantia multotiens haberi no(n) posset hinc ex quo
dum ... in grave dapnum et p(er)iculum incideret ad obviand(um)
p(re)d(i)c(t)is Statuimus et ordinamus q(uod) Consiliarii dicti castri in
p(ri)ncipio eo(rum) offitii possint teneantur et debeant vinculo iuram(en)ti
eligere nominare et deputare duodecim ex bonis et ydoneoribus dicti castri
massariis p(ro) eo(rum) adiunctis et duodecim adiuncti vocentur ¶ Qui
duodecim sic electi teneant(ur) et debeant quociens vocati fuerint ad
consiliu(m) accedere sub pena duodecim ... p(ro) q(uo)l(ibet) no(n) eunte et
q(uo)l(ibet) vice ¶ Et teneant(ur) iurare put et sicut tenent(ur) consiliarii p(re)d(icti)

Qui consiliarii et duodecim massarii adiuncti predicti in omnibus
et per omnia habeant plenum et generale arbitrium auctoritatem et bayliam
providendi statuendi et ordinandi quicquid voluerint et cognoverint
expedire et eis placebit pro utilitate dicti communis et omne id totum et quicquid
et totiens quotiens per eos fuerit ordinatum provisum et statutum valeat
et teneat et plenam optineat roboris firmitatem ac si per adu-
nantiam et generali adunantia dicti communis et hominum dicti castri factum or-
dinatum provisum et statutum fuerit. Salvo et excepto quod non possint
alicui aliquid dare vel donare de bonis vel rebus dicti communis aliquo
modo iure vel causa aliquo statuto in contrarium loquente non obstante.

## De electione offitio et salario Massarii communis dicti castri Rivi. .iiij.

Massarius vero sive camerarius dicti castri debeat eligi
nominari et deputari per consiliarios dicti castri modo et forma
et prout sicut eliguntur et deputantur custodes dapnorum datorum
et aliorum custodum cuius offitium duret sex mensibus tantum. Qui
massarius teneatur et debeat iurare suum offitium facere et exercere
bene et legaliter bona fide et sine fraude. Teneatur etiam et debeat
dare ydoneum fideiussorem de conservando et manutenendo denarios et pecuniam
dicti communis ad eius manus pervenienda et de observando contenta in presenti
capitulo. Ad cuius manus omnes introitus communis pervenire debeant
et non ad alium et per eum fiant et fieri debeant omnes solutiones et
expense dicti communis necessarie et utiles per eum ad petitionem Rectoris
seu Vicarii dicti castri. Qui non possit expendere ultra
decem soldis supra sine expressa licentia et voluntate Vicarii et
Consiliariorum dicti castri vel maioris partis eorum preterquam in expen-
sas ordinatas aut per statuta sive per formam alicuius Reformationis
generalis Adunantie dicti castri quas facere possit absque aliqua alia
offitialis dicti castri sua propria auctoritate. Debeat insuper et tene-
atur dictus Massarius semper post depositum sui offitii infra viginti
dies reddere et consignare rationem administrationis eiusdem sui
offitii et restituere et consignare suo successori quicquid haberet de pecunia
et rebus dicti communis pena quinque soldorum pro quolibet precepto sibi facto
fiendo obediverit. Et predicta Rector sive Vicarius observari
faciat vinculo iuramenti et penam auferat delinquenti. Habeat
quoque et habere debeat dictus Massarius pro suo salario et mercede pro quolibet
semestri tempore tertiam partem .xl. soldorum denariorum accipiendo quos sibi retine-
ri faciat de pecunia et bonis dicti communis aliquo non obstante.

## De electione et offitio sindici dicti castri et eius salario. Rubrica.

Item providerunt sanxerunt et statuerunt quod electio cuiuslibet sindici dicti castri fiat et fieri debeat hoc modo videlicet quod semper de duobus mensibus in duos menses in principio quorumlibet duorum mensium convocatur et publicatur in generali et plena adunantia hominum dicti castri sindicus pro duobus mensibus sequentibus videlicet quod incipiatur ab illo qui in maiore libra et catastro fuerit ad libram et catastrum expensarum dicti castri et sic successive usque ad minorem libram sequendo per ordinem usque ad ultimum et deinde revertatur et fiat principium ab habente maiorem libram et procedatur ut predicitur. Qui sindicus sic electus nominatus et publicatus in dicta adunantia intelligatur et sit sindicus comunis et hominum dicti castri per tempus duorum mensium predictorum in quo tempore teneatur et debeat ire Pisis et alibi ubi sibi videbitur expedire et necesse fuerit pro utilitate comunis dicti castri et omnia et singula mandata denumptiare offitialibus comunis Pisarum que ex forma statutorum et ordinamentorum comunis Pisarum denumptiare teneretur et deberet et omnia et alia et singula bene et legaliter et sollicite facere et exercere que facere et exercere tenetur sui offitii tempore ex forma dictorum statutorum et ordinamentorum dicti comunis Pisarum teneretur et deberet et etiam ex forma statutorum et ordinamentorum comunis dicti castri. Si vero sua negligentia et suo defectu comune dicti castri et homines dicti castri reciperet aliquod dapnum vel incurreret in aliqua pena vel aliquid solveret comuni Pisarum vel alteri persone dictus sindicus ad omnia dapna expensas et interesse comuni dicti castri reficienda teneatur et etiam de suo proprio solvere et restituere. Offitium cuius sindici non possit aliquo modo vel aliquo cuntangere renumptiari sive nec scambium mutari sine expressa licentia adunantie generalis dicti castri et si renumptiaret vel aliter scambium loco sui vel alium loco sui deputaret aut substitueret talis substituto et mutato non valeat nec teneat ullo modo. Qui quidem sindicus habeat et habere debeat a comuni dicti castri pro suo salario dictorum duorum mensium quartam partem o[mnium] omnium bapnorum et penarum omnium accusationum factarum per custodes dapnorum datorum armorum et aliorum custodum dicti castri tamen quas suo tempore venerit in comuni dicti castri et solute fuerint. Habeat etiam dictus sindicus de omnibus diebus quibus steterit in servitium dicti comunis dicti castri et fuerit Pisis vel alibi salarium prout et sicut habent alii ambaxiatores comunis dicti castri prout inferius declarabitur in capitulo de ambaxiatoribus et eorum salario, aliquo non obstante alio statuto seu reformatione in contrarium loquente non obstante.

Amor e

## De electione et offitio custodum super dapnis datis et votis et eorum salario. Rubrica.

Custodes dapnorum datorum sint et esse debeant ad minus quattuor custodes super votis alios quattuor. Et qui debeant eligi per consiliarios dicti castri pro forma prout est in capitulo de electione et offitio consiliariorum continetur. Qui etiam custodes omnes sint custodes super

dapnis datis vitis ludo viarum fontium carrium piscarie
et fovei ⁊ communitatis ⁊ honoris comunis dicti castri. ¶ Qui teneantur
et debeant accusare ⁊ denuntiare omnes dapna dantes in p(er)sonalibus
qui cum bestiis ⁊ omnes destruentes vias aut stratas aut eas impedientes
sive super prehendentes aut ipsas vel aliqua earum aut tenentes vel
tollentes aliquid de bonis ⁊ rebus dicti comunis quocumque modo sive etiam
dapna dantes in foveo dicti castri vel euntes per ripam dicti castri
sive ibi aut sup bestias aliquas tenentes vel mittentes quo
cumque tempore ¶ Et etiam dantes dapnum seu devastantes steccatum
seu columpnas aut palos dicti steccati seu etiam arbores ⁊ sepes dicti
fovei incidentes ¶ Et etiam mittentes canes dissolutos tempore
eis prohibito ⁊ similiter porcellos ⁊ facientes turbidum turpitudinem in
fontibus dicti castri ⁊ eius districtus vel aliquo eorum ⁊ etiam in cisterna
dicti castri ⁊ eos destruentes ⁊ devastantes ¶ Insuper dicti custodes
teneantur denuntiare ⁊ accusare omnes ⁊ singulos ludentes ⁊ ludum
tenentes eo ⁊ receptantes contra formam statuti ⁊ ordinamenti comunis dicti castri.
¶ Teneantur etiam dicti custodes denuntiare omnes ⁊ singulos homines ⁊
personas maledicentes aut blasfemantes aut quocumque modo vota
illicita facientes sive inreverenter nominantes deum aut eius benedictam
matrem semper virginem mariam aut aliquem seu aliquos eius sanctos
dei in dicto castro eiusque districtu ⁊ pertinentiis ¶ Et predicti custo
des ⁊ quilibet eorum iurare debeant bene ⁊ legaliter facere ⁊ exercere sine
fraude. ¶ Quorum custodum officium duret ⁊ durare debeat sex
mensibus tantum et qui fuit custos de sex mensibus non possit in aliis
sequentibus sex mensibus pro custode eligi et si eligeretur talis electio non
valeat nec ad acceptandum eum possit per vicarium seu rectorem dicti
castri ¶ Habeant prefati custodes pro eorum ⁊ cuiuslibet eorum salario ⁊ mercede
de omnibus ⁊ singulis accusationibus quas facient quartam partem penarum
et bapnorum quas ⁊ que venerint inde et de quibus fiet executio tantum
qua quartam partem habeant ⁊ recipiant a massario comunis dicti castri ⁊
receptis penis ⁊ bapnis predictis eis ⁊ cuilibet eorum solvat predictum ma
ssarium ¶ Et eodem modo eligant custodes de minori ⁊ eius solvit
iuret prout supra dictum est de custodibus predictis in omnibus ⁊ per omnia ¶ Et
prefati custodes vinculo iuramenti teneantur quolibet dominica die ⁊
omnes se presentare coram vicario seu rectore dicti castri accusando
facientes contra predicta ⁊ quolibet predictorum pena cuiuslibet eorum ⁊ qualibet
vice quinque soldos de aliquo non obstante.

De electione et offitio terminatorum et extimatorum dapnorum datorum et determinatoribus et extimatoribus fiendis. Rubrica. ·vij·

Terminatores et diffinitores alienorum bonorum et rerum eligantur et eligi possint et debeant per consiliarios dicti castri per tempus sex mensium sequendorum. Scilicet per novos consiliarios in principio eorum offitii et similiter fiat electio extimatorum dapnorum datorum. ¶ Qui iurent et quilibet eorum iuret diffinitores terminatores et extimatores bene et legaliter facere bona fide sine fraude vel dolo. ¶ Et teneatur et debeant prefati terminatores et diffinitores diffinitores et terminationes ad petitionem cuiusque petentis facere ad mandatum vicarii dicti castri in terminum per dictum vicarium eis assignandum et sub pena eis et cuilibet eorum per eundem vicarium imponenda. ¶ Et si dicti terminatores determinatores et diffinitores qua facere debent eligantur et eligi debeat tertius per partes in concordia vel per vicarium si partes de tertio non fuerint concordes. Et quicquid duo ex tribus in concordia facient valeat et teneat et per quolibet terminatore seu diffinitore habeant et habere debeant aequaliter pretium litigantium duos solidos denariorum pro eorum labore. ¶ Et quod vicarius ea que fecerint in partibus et per partes faciat observari. ¶ Similiter et eodem modo et forma procedatur et fiat electio extimatorum dapnorum datorum et idem in omnibus et per omnia procedatur et intelligatur de extimatoribus predictis et eorum offitio et cum eodem salario et totidem partes pars solvat et solvere debeant coram dicti castri seu massario eidem comunis. De electione offitio et salario ambaxiatorum et eorum iuramento. Rubrica. ·viij·

Ut de ambaxiatoribus qui mictuntur pro parte dicti castri et pro factis ipsius comunis detur materia eorum ambaxiatas celeriter faciendi et bene sollicite et legaliter facere pro eorum parte statuerunt et ordinaverunt quod si aliquis vel aliqui mitteretur pro ipsum seu ipsorum aut ad aliquem alium locum distantem a dicto castro ultra octo miliaria habeat et habere debeat a comuni dicti castri decem solidos denariorum per quolibet die quo steterit in ambaxiata pro factis comunis ipsius ambaxiate et per quolibet ambaxiatore. ¶ Et si non iverit ad aliquem locum distantem a dicto castro per quattuor miliaria usque ad octo miliaria habeat et habere debeat per quolibet die quolibet ambaxiator quattuor solidos denariorum. ¶ Et teneantur

iverit ad propinquiora loca habitet recipiat a massario predicto pro
quolibet die et quolibet Ambaxiatore tres solidos den. tm. ¶ Insuper
teneantur et debeant prefati Ambaxiatores et quilibet eorum antequam vadat
ad ambaxiatas aliquas faciendas pro comuni dicti castri ad mandatum
dicti vicarii promictere et iurare ad sancta dei evangelia corporaliter manu
tactis scripturis dictam eorum Ambaxiatam seu Ambaxiatas bene legaliter
bona fide et sine fraude aut malitia et citius quam poterit facere et procurare
et quod ad aliquid aliud faciendum sive vel alterius specialitatis non
actendent nec procurabunt nisi tantum de factis comunis predicti et quam citius quam
poterunt ad ipsum Castrum cum responsione sue Ambaxiate sollicite
revertentur et iuxta posse eorum dictum comune dicti castri de expensis
exgravabunt et omnia alia et singula fideliter et sollicite facient ad usum bo
norum et legalium Ambaxiatorum. De electione et offitio offitialium super
viis fontibus et pontibus et super bonis comunis suppressis revinvendis. Rubrica. — xiiij.
Quia iura comunis dicti castri et etiam vie fontes pontes et bona
quelibet eiusdem comunis pro utilitate et comoditate omnium personarum
castri prefati sunt conservanda et manutenenda in convenienti et debito
statu et ne rapiantur nec devastentur nec etiam supprehendantur set suppre
hensa recuperentur et restituantur et iura et bona dicti comunis conserventur
illesa ab omnibus. Idcirco statuerunt ordinaverunt et reformaverunt
quod de sex mensibus in sex menses Consilium dicti castri in principio eorum offitii
possit teneatur et debeat eligere nominare et deputare sex bonos et
ydoneos homines de castro predicto pro sequentibus sex mensibus. Qui offitiales sint
super dictis viis fontibus pontibus et las stratis Comunitatis fontis
bonis et rebus massaritiis et iuribus comunis dicti castri revidendis man
tenendis recuperandis reinveniendis et conservandis pro comuni predicto. Et
¶ Quicquid offitiales temporibus predictis et quolibet predictorum et dependentibus
et emergentibus ab eisdem et quolibet eorum habeant plenum liberum arbitrium
et auctoritatem providendi ordinandi examinandi faciendi exequendi exe
qui faciendi et executioni mandandi omnia et singula que viderit et co
gnoverit fore de iure esse debita expedientia et necessaria pro utilitate comunis
et hominum dicti castri exequenda expedienda executioni mandanda providenda
et ordinanda prout et sicut sit Adunantia generalis comunis hominum et univer
sitatis dicti castri et ac si foret gesta promissa statuta et ordinata essent per
totum Consilium dicti castri et plenum habeant et optineant Roboris firmi
tatem Aliquibus statutis ordinamentis seu reformationibus contrariis loquentibus
non obstantibus.

## De electione et offitio Baiuli nuptii et preconis dicti castri eius salario et iuramento. et de pena ei non obedientis vicario et aliis offitialibus dicti castri. Rubrica. X

Baiulus comunis dicti castri
Beligatur et eligi et deputari possit per consiliarios dicti castri
Cum sit baiulus nuptius et preco comunis castri predicti Statuerunt quod
dictus baiulus nuptius et preco teneatur et debeat iurare ad sancta dei
euangelia corporaliter manu tactis scripturis omnes et singula ambaxiatas
citationes Relationes preceptaque rapimenta omnia et alia ad eius offitium
pertinentia que sibi imposita et mandata fuerint per vicarium aut alios
offitiales dicti castri pro comuni dicti castri bene legaliter sollicite bona fide
et sine fraude facere et exercere et ipsis vicario et aliis offitialibus
in omnibus spectantibus et pertinentibus ad eius offitium obedire. Item te-
neatur et debeat omni die mane accedere ad eundem vicarium pro suo offitio
exercendo nec non diebus dominicis et aliis festiuitatibus solempnibus totis diebus
predictis ad domum suum offitium exercendum cum vicario esse personaliter et ab eo De
non discedere sine sua licentia et mandato. Statuerunt etiam quod si quando Dead
cumque dictus baiulus non obedierit vicario et aliis offitialibus
dicti castri et non venerit et non steterit ut supra dictum est incidat
in penam quinque soldorum denariorum Que de suo salario auferatur et retineatur Deadu
et retineri debeat per massarium dicti comunis ad mandatum dicti vicarii. in
Item prouiderunt quod dictus baiulus habere debeat a comuni predicto pro eius
salario pro quolibet semestri tempore quo steterit viginti florenos auri et
dictus non teneatur facere custodiam in dicto castro ad portam. Et habeat
insuper et recipiat dictus baiulus a specialibus personis pro qualibet citatione
facta ii. denarios. et pro qualibet Relatione i. denarium pro quolibet pignore accepto et
pro qualibet tenuta accepta in dicto castro. tres. denarios et extra dictum castrum duplum
ad pertinentie et predictum pro qualibet citatione et pro qualibet tenuta et quolibet
pignore et quolibet precepto - sex. denarios. De citationibus preceptis sequestris
rapimentis et aliis ambaxiatis fiendis pro comuni dicti castri nullum
aliud salarium non habeat nisi salarium prefatum nec preterea. de rapimentis
spetialium personarum habeat dictus baiulus - sex. denarios tantum. De adunantiis

## De adunantiis fiendis et de modo in dictis adunantiis tenendo et de petitionibus mittendis et de pena non venientium ad dictas adunantias et arengantium et remormorantium in eis. Rubrica. XI

Item statuerunt prouiderunt et ordinauerunt ad hoc ut adunatia
bonorum citius fiat et congregetur temporibus opportunis et debitis
pro utilitate et necessitatibus dicti comunis Quod ad mandatum vicarii seu al-
terius offitialis dicti castri et de voluntate consilii consiliariorum eiusdem

Castri p ponenti dci Cois p dcm Castri i locis consuetis bap
matur 7 bapniri debat Adunatia qualis homin dci castri ut
est mois. ¶ Itē q quicūq nō venerit ad adunatia p dcm
salti vnus de domo vl ab Adunatia recesserit sine licētia vi
carii soluat quinq s. dēn pene noie p qualz vice qua cotra
fecerit ¶ Et si venerit post sonum 7 missam p ponitum 7 post
q aliquis ad consulendū surrexerit soluat p quolz 7 qualz
vice. sex. denaros. ¶ Et qui locutus fuit cu aliquo arenga
uerit soluat p qualz vice 7 quolz loquente duos. dēn ¶ Et
qui miserit vl fecerit rumore aliquē i aliqua Adunatia
soluat noie pene p qualz vice quinq. sold. dēn ¶ Item q
oīa ptita mictantur 7 micti debeat ad bussolas 7 fabas
siue pallectas et aliī vl alio mō mictens icadat i pena
viginti. sold dēn p qualz vice et quod obteptū seu p missū
fuit ptēr dcam forma nō valeat nec teneat s; ipo facto sit
nullius valoris Quā pena d salario vicarii contrafacientis
retineri debat p massariū Cois dci castri. ¶ Prouidetur
etia q du mictuntur fabe seu pallotte i bussul quilibz mic
tat Ambas manus clausas i bussolas ne p pendatur
nec videatur i qua bussola mictat pallocta siue fabam
pena contrafacienti. sex. dēn p qualz vice. ¶ Et qui miserit
plures fabas seu plures pallectas i p ssid simul soluat
pena. decem s dēn p qualz vice 7 quilz possit acusare 7 hat
tertia ptem bapni et credatur 7stetur Iuramto acusatoris
et Custodis 7 baiulus teneat contrafacientes denuptiare et
acusare 7 hant ptem p dcam. ¶ Et quicūqz surrexerit ad
i adunadatia ad arengandū 7 consulendū sup eadem p ponta
nisi semel tm aut si arengauit seu consultus fuit extra p
p positam sine licentia vicarii 7 recentiniti an q discedat d
palatio soluat pene noie duos. sold dēn p quolibz 7 qlz
vice Et p dcas penas vicarius aufferat ex suo offitio Et d
omibz penis p dcis s 7 qualz caso similr intelligat 7 sine
tmino dand ad soluendū. Aliquo contrario nō obstante.:

Contra Renuptiantes offitia et Ambaxiatas. Rubrica : xvi

Statuerunt 7 ordinauerunt Insup Qui cu quedaz offitia
et Ambaxiate sit onerosiora aliis 7 honerosa p ptēr quod

Renuptiantur i dapnu et preiuditiu dicti co(mun)is et ut dicta materia cib(us)
offitia et Ambaxiatas acceptandi. Quod Nullus qui fuit electus vel
vocatus ad ul cui tangeret offitiu Sindicatus ipsum offitiu nullo
m(od)o valeat nec possit renuptiare. Sed ad acceptandum d(ic)tum offitiu
p(er) Rectore Seu vicariu dicti Castri penitus cogatur. ¶ Siaut
aliquis Renuptiavit offitiu Camolengatus Baiulatus vel con
siliariatus solvat p(ro) vice qualibet nomine pene co(mun)i p(re)d(i)cto viginti sold(os) et
et eligatur alius loco renuptiantis donec fuit acceptatu. ¶ Et
si aliud offitiu sibi datu renuptiavit teneat solvere et solvat re
nuptians decem sold(os) pene nomine dicto co(mun)i vel eius massario et ad
aliu eligendu p(ro)cedatur et iterum electus una vice ad idem
offitiu re eligi infra unu Annum non possit nec valeat ullo m(od)o.
¶ Similiter qui h(ab)uit aliquod offitiu sex mensibus ad illud idem offitiu i sequentib(us)
talibus sex mensib(us) eligi nec vocari nec cogi possit. Et si eligeret(ur)
talis electio non valeat. ¶ Si vero aliquis electus p(ro) Ambaxiator
fuit Ruptus p(er) Consiliarios dicti co(mun)is renuptiavit ire i ambaxiata
ad qua facienda electus esset solvat pena quinque soldorum dicti co(mun)i p(re)d(i)cto
et ipsam facere non cogatur. Sed alius Ambaxiator fuit ruptus p(er)
dictos Consiliarios eligatur. Qualiter et qui debeant assignari
et scribi debita et ambaxiate co(mun)is et que debeant admicti et
de non assignantibus. Rubrica. XIIJ

Item Statuerunt q(uod) quicumque
fecerit aliqua Ambaxiata aut s(er)vitiu pro co(mun)i pro quo debeat
aliquid a dicto co(mun)i recipere vel debitum aliquod contraxit p(ro) co(mun)i te
neatur et debeat ipsam Ambaxiata seu ipsum s(er)vitiu vel debitu
vicario dicti castri asignare infra tres dies postq(uam) fuit dictam Am
baxiata seu s(er)vitium aut debitu gessit si vicarius tunc fuit in
erit in castro p(re)dicto s(ed) si vero erit absens a dicto castro i tres dies postq(uam)
vicarius qui pro t(em)p(or)e erit fuit reversus et steterit in dicto castro.
¶ Et vicarius seu rector ipa s(er)vitia debita et Ambaxiatas
scribere debeat infra t(er)minum p(re)dictum cum causis p(ro) quibus
dicte Ambaxiate et ipa s(er)vitia facta et debita contracta fuissent.
¶ Teneatur etia(m) d(ic)tus vicarius circha et p(ro)pe fine sui t(em)p(or)is
i adunatia g(e)n(er)ali dicti castri p(ro)pone qu(od)dum debitu ponat(ur) et re
videat(ur) et quod p(er) dictam Adunatiam deliberabit(ur) eod(em) m(od)o p(ro)cedatur
ad dictu i ponendum et debitu reviden(dum). ¶ Et quicumque dicto cast(ro)
vel eius districtu dictam assignatione(m) non fecerit i t(er)minu p(re)d(ictu)m postea
ipsam assignatione facere non possit nec sibi admictatur ullo m(od)o vel ca(usa).

5v

**Quod forenses non possint habere in communi dicti castri aliquod officium. Rubrica:-** xiiii.

Ordinaverunt insuper quod nullus forensis aliquo tempore possit nominari nec vocari nec eligi ad aliquod offitium dicti castri communis dicti castri et si eligeretur talis electio non valeat nec teneat ullo modo. Et eligens puniatur in pena viginti soldorum denariorum pro qualibet vice et quolibet eligente dummodo predicta non vendicent sibi locum in vicariis et rectoribus dicti castri :·

**Quod forenses non possint venire ad habitandum in dicto castro sine licentia et nisi primo satisdet et promictat facere factiones. Rubrica:-** xv.

Ad hec ut forenses in dicto castro habitare volentes subiaceant statutis et ordinamentis dicti communis et reales et personales in dicto castro faciant factiones et sentiant comoda et incomoda prout dictum est. Idcirco providerunt statuerunt et ordinaverunt quod nulla persona forensis possit nec debeat habitare nec venire ad habitandum in dicto castro sine expressa licentia generalis consilii dominatie communis hominum et universitatis dicti castri et nisi primo habita et obtenta licentia predicta que obtineatur in dominatia predicta de quinque partibus per quatuor partes in concordia. ¶ Item quod de dicta licentia habita et obtenta ut supra dictum est, talis forensis antequam veniat ad habitandum iuret ad sancta dei evangelia corporaliter manibus tactis scripturis et iurando promictat facere custodiam et alias factiones reales et personales in castro predicto una cum aliis hominibus dicti castri et solvere penas et banna in quibus per formam statutorum et ordinamentorum dicti communis incurreret et mandatis vicarii dicti castri obedire prout tenentur obedire homines et persone de dicto castro et se submictat curie castri predicti in omnibus [illegible] et penalibus.

¶ Et pro predictis tenendis observandis et ad solvendis et faciendis teneatur et debeat tempore dicte promissionis et obligationis dare communi idoneos et sufficientes fideiussores de dicto castro quorum fideiussorum bona sint valentia pro quolibet eorum ad minus quinquaginta librarum denariorum qui videlicet precedentem forensem promictat et satisdet et se de obligetur ad predicta et aliter vel alio modo non recipiatur. ¶ Nulla autem persona de dicto castro audeat vel presumat aliter vel alio modo quam dictum sit supra aliquam personam forensem receptare in domo sua propria vel conducta nec sibi dare aliquam domum ad pensionem vel alium locum aut fructus domus vel loci vendere pena viginti soldorum denariorum contrafacienti pro quolibet die talis persona forensis steterit vel habitaverit in domo predicta seu loco predicto quam penam vicarius seu sindicus qui pro tempore erit teneatur et debeat vinculo iuramenti et ad penam viginti soldorum denariorum de suo sibi contrafacienti auferre pro predicto. Aliquo quod in contrarium loquitur non obstante.

**De mensuris communis vendendis et qualiter debeat solum pro dictis mensuris et cum eis mensurari bladum vendendum et oleum et non cum aliis. Rubrica:-** xv.

Mensure communis dicti castri quolibet anno per xv dies antequam communi incidat vendantur ad incantum et semper plus offerenti concedantur.

Vendantur per uno anno incipiendo a die quo dicte mensure cor
pido recadunt et ut sequitur finiendo et sic observetur de anno in
annum. ¶ Item quod nulla persona emens vel vendens granum
vel aliud bladum seu legum vel aliquid aliud ad mensuram cum dictis
mensuris pertinet sive etiam oleum non possit nec debeat mensurare nec
mensuram facere nisi tantum cum mensuris dicti comunis, pena cuilibet contra
facienti et aliter cum aliis mensuris mensuranti seu mensuram facienti
pecunialiter vice qualibet contrafacienti duodecim denariorum et nichilominus
teneatur solvere emptori dictarum mensurarum quantum solvisset si cum dictis men
suris dicti comunis mensurasset, cuius pene quartam partem habeat et licite debeat
prefatus emptor et a quolibet possit accusari et denuntiari. ¶ Providere
etiam prefatus emptor dictas mensuras teneat venientibus petentibus eas acco
modare et non contra se opponere ad penam duorum solidorum pecunialiter vice qualibet qua non
acomodaverit. ¶ Insuper habeat dictus emptor et percipiat pro mensuratione
qua aliquis fecisset cum dictis mensuris vel aliquia caro illud quod ordinatum
et scriptum fuit in mestro venditoris sibi fieri de ipsis mensuris. ¶ Et quod dictus
emptor teneatur dictas mensuras finito tempore illesas restituere comuni predicto
et eas tenere et conservare suo tempore salvas suis sumptibus et expensis.

Quod infra octo dies ponantur possessiones acquisitas quibuscumque modo
in catastro comunis predicti. Et infra alios sequentes octo dies postquam
fuerint acatastreate in dicto catastro comunis predicti debeant poni in libro
catastri hominum dicti castri. Rubrica. xxv. xxv. xxx. xxxx. xxx. v. ·XVI·

Ne comune dicti castri ultra debitum medium pro terris et possessionibus
alienis gravetur et ut unusquisque pro suis bonis et possessionibus
que possideret solvat datas et collectas et adtollendas omnes in
convenientias que possent evenire occasione libre et catastri statuerunt
et reformaverunt quod quicumque de dicto castro emerit vel aliter quo
cumque acquisiverit aliquam rem inmobilem in catastro comunis predicti
et allibratam quod infra octo dies postquam ipsam emerit vel acquisiverit teneatur
et debeat ipsam rem in suo catastro ponere et scribi facere in armario
et catastro civitatis predicti. Et deinde infra alios octo dies in catastro
suo inter in libro et catastro comunis et hominum dicti castri inmediate sequentes
sibi ponere et scribi facere teneatur et debeat ad penam duodecim denariorum pro quolibet
die quo fuerit negligens in premissis et pecunialiter rei inmobilis alicuius extimate.

De luminariis processionibus et tortitio fiendis. Rubrica. ·XVII·

Item statuerunt et ordinaverunt quod omni anno per comune ematur unum
tortitium costi et valoris saltim quinquaginta solidorum quod haberi
haberi debeat sepulture cuiuslibet sepelliendi de dicto castro in ecclesia dicti
castri et etiam quando celebratur corpus Christi et fuerit et conservari debeat per priorem
ecclesie sancti Donati et cum dictum tortitium fuisset consumptum aliud ematur
per comune predictum ita quod semper dictum comune et pro suis necessitatibus habeat tortitium

Item q semper annuatim in festo sci donati et i adsumptione
gloriose semper virginis marie de mense augusti fiat et fieri
debeat luminare et in processione dicte adsumsionis omnes homines dicto
castro debeant adesse cum uno cereo in manu una cum vicario et rectore
dicti castri i salis denarius decem talia pena cuiusque p qualibet p quolibet
contrafaciente et vicarius faciat requisitionem i domo dicti cois et
quilibet valeat accusare et credatur iur. accusatoris et quodlibet cereum
debeat esse ponderis ad minus dimidie libre cere sub dicta pena.

Quod ordinamenta que fiunt i generali adunanta hominum dicti castri non
debeant capssari et nichilominus valeat et teneat. Rubrica. — ·xviij·

Quia ordinamenta et provisiones que fiunt i generalibus adunantiis
cois hominum et universitatis dicti castri sunt publica et omnibus
debent esse nota et manifesta cum in publico fiat Ideirco statuerunt
et ordinaverunt quod ordinamenta et provisiones que fient i dictis adu
nantiis ut aliqua causa non expediat nec sit necesse capssari facere
nec capssatur et valeat et teneat et plena obtineat roboris fir
mitatem ac si capssata esset vigore presentis statuti aliquo non obstante.

Quod petentes ambaxiatas sibi dari a communi faciat depositum salarii
Si aliqua persona de dicto ca || corum et eis detur. Rubrica. — ·xviiij·
stro seu aliunde petierit sibi dari per coe dicti castri aliquos
ambaxiatores seu aliquem ambaxiatorem de dicto castro i suum servitium
et instantiam et non dapnosam dicto coi sunt partem predictam statuerunt
et ordinaverunt quod tali persone petenti dictos ambaxiatores con
cedantur et dentur per consiliarios dicti castri cum propter ea fuerit facto
prius deposito per petentem de salario dictorum ambaxiatorum et suis propriis
sumptibus et expensis et non cois predicti et aliter non possit sibi concedi.

Quod laboratores forensium cogantur ad solvendum datas et collectas
Adhec ut commune dicti || personis que laboravit prius. Re. ·xx·
castri per coe prius ad solvendum datas et collectas pro
bonis forensium non gravet nec per huiusmodi forensium bonis que
sunt i districtu dicti castri honera substineat Ideircho premi
serunt statuerunt et ordinaverunt quod laboratores dictorum bonorum
teneantur et debeant et cogantur solvere datas et collectas et alias fac
tiones tam reales quam personales coi dicti castri quas dicti forenses
solvere et facere predictis corum bonis tenerentur et deberent ratione et i terminos
ordinatos seu ordinandos sub pena et ad penam i statutis et ordinamentis dicti
castri contentis et ordinatis contra non solventes datas et collectas i
terminos statutos et ordinatos non obstante aliquo alio contrarium loquente.

De executione datarum et collectarum penarum capnorum et aliarum factionum R. xxi

Et deinde ad duos sequentes annos in curia dicti castri non debeat audiri in aliqua sua causa civili nec criminali pena rectori seu vicario ipsam personam audienti .xx. lib. de p(ro)prialibus (?) vice qua contrafecerit. exceptis suis sindicatus sibi auferenda et de suo salario per massarium dicti co(mun)is retinenda aliquo statuto vel ordinamento in contrarium quolibet loquente non obstante. De Sapiente dando Civilibus petenti in quacumque ca(usa). R(ubrica). .xxxi.

Civilibus petenti in quacumque causa civili seu criminali et in quacumque causa sensit se in aliquo gravari indebite per vicarium dicti castri consilium sapientis detur. et per dictum vicarium fiat punctus super quo debeat fieri consilium expensis petentis. Cum petens debeat primo facere depositum de salario sapientis ad mandatum vicarii seu rectoris dicti castri. Quod consilium petens productus debeat in coram dicto vicario produxisse i. quinque dies sequentur postquam fuerit punctum. Quod si non produxerit infra tempus predictum postea non sibi admictatur nec recipiatur. Sed procedatur ad executionem cause super qua fuit petitum dictum consilium non obstante et produceretur non valeat dicta productio non obstante consilio nec aliquo alio in contrarium loquente. De Feriis in Causis Civilibus R(ubrica). .xxxii.

In causis civilibus sint ferie in omnibus diebus dominicis. et diebus sabati post vesperas in festivitatibus omnium apostolorum. et sancte marie virginis et in festivitate nativitatis domini nostri yhesu xpisti et in eius circumcisione et in die corporis xpisti. et in die veneris sancti. et in diebus pascalibus et in adscensione domini. et in festo sancti donati in quibus diebus ius in dicto castro nec reddatur possit tamen fieri commissiones et citationes presentibus diebus non feriatis et valeant et teneant.
et citationes presentibus diebus non feriatis et valeant et teneant.

De blasfemantibus deum et eius matrem et sanctos et sanctas eius. Rubrica. xxxiii

Statuerunt insuper et ordinaverunt ut si quis tante iniqui
tatis et superbie et tante nequitie extiterit quod deum deum nostrum
sub quacumque trine trium personarum vel eius matrem virginem Mariam
gloriosam vel sanctos vel sanctas dei quocumque maledixerit puniatur et
et puniri debeat ~~[illegible]~~ 100 soldorum denariorum pro quolibet et qualibet vice et
quilibet possit et valeat accusare et credatur iuramento accusatoris et
vicarius possit et debeat ex offitio inquirere et sufficiat probatio unius
testis et de auditu et habeatur pro plena probatione. ¶ Item quod aliquis
fecerit aliquod votum super corpus dei aut sanguinem aut vissera vel
aliud membrum dei aut Christi vel alia quecumque modo deum irreverenter
irreverenter notando sive etiam dixerit per corpus aut sanguinem vel
vissera sue gloriosissime matris semper virginis Marie aut aliquorum
sanctorum et sanctarum sive sancte aut sancti dei vel alia quocumque modo dictam virginem
Mariam aut aliquem seu aliquam celestis dei et in irreverenter notandum
solvat pro quolibet voto et qualibet notatione et qualibet vice soldos centum denariorum.
¶ Item quod aliquis tante stultitie extiterit quod imaginem seu figuram
domini nostri Ihesu Christi seu eius matris virginis Marie aut alicuius celestis personas
per superbia expuerit vel ipsam figuram percusserit vel ipsi dentes dereciniaverit
aut flanchas fecerit aut culum ostenderit solvat et solvere teneatur
nomine pene et supra predicta pro qualibet vice et quolibet contrafaciente libras x denariorum.

De festivitatibus custodiendis et de diebus sabati venerandis. Rubrica. xxxiiii

Festivitates dominicales dies sabati post vesperas dies
omnium festivitatum sancte Marie semper virginis omnium apostolorum
evangelistarum nativitatis et circumcisionis domini nostri Ihesu Christi et omnium
festivitatum pascatis dies veneris sancta festivitates sancti donati
et Madalene. Sancte Catterine sancte Lucie sancti Martini sancti
Anglieri sancte Crucis custodiantur et custodiri debeant per omnes
homines et personas dicto castro et ipsius castri et districtu habitantes
morantes ab omni laborerio. ¶ Et nulla persona audeat vel
presumat seminare ~~[illegible]~~ aliquod laborerium aliquo modo facere
vel arare sub pena ~~[illegible]~~ soldorum denariorum pro qualibet vice et quolibet fa
ciente ^contra^ in dictis predictis ~~[illegible]~~ personis. Salvo quod liceat macella
toribus et macellare et vendere carnes et tabernarios vendere
vinum ad minutum et etiam possit calefieri furnum pro coquendis et pro
cocturis coquendis et ipsos coquere facere. ¶ In diebus vero sabati
furnum aliquod non possit calefieri nec aliquis coquere nec
coqui facere panem aliquo modo sub dicta pena. Nec etiam aliquis
in diebus sabati post nonam non laboret nec faciat aliquod labo
rerium sub dicta pena preter quod mulieribus liceat dicta texere.

lavare lavisterium de aqua trainare ligna pro eundem et deferre
ligna pro igne suo et sue familie tantum et carreggiare mustum bladum et
oleum et huius similia palias et herbas pro festis componere blada et
hostendere et huius similia et succurrere dapnis plurimis ruinarum
tempestatum et guerrarum et cavalcatarum et inimicorum eorum aut eorum
non inimicorum deb. et alia necessaria opportuna de licentia vicarii et rectoris
dicti castri et secundum temporum qualitates que omnia remaneant in discretione dicti
vicarii et rectoris. De dicente vel faciente alicui iniuriam. R. .xxxv.

Quicumque dixerit vel fecerit alicui iniuria coram
vicario seu rectore dicti castri vel in consilio seu in adu-
nantia dicti castri quod esset mentitus vel minaretur eum offendere
aut offenderet sive verba iniuriosa dixerit vel alia iniuria
quicumque modo fecerit vel dixerit decem sold. den. pene nomine solvere
teneatur com. dicti castri pro qualibet vice et qualibet verbo iniurioso seu
minatorio et quolibet contrafaciente. ¶ Si vero aliquis aliquid ex
predictis aut predicta alibi quam coram vicario aut in consilio seu adunantia
commiserit solvat et solvere teneatur dimidia pena aliquo non obstante.
De faciente falsum iuramentum et de iurante coram vicario sine lic. R. .xxxvi.

Ad evitandum et reprimendum periuria que sepe sepius committuntur
et ad obviandum malitiis statuerunt et ordinaverunt quod si
quis quocumque modo fecerit iuramentum non verum et periurium commiserit
[illegible] pena [illegible] castri pro qualibet vice et quolibet contra-
faciente [illegible] [illegible] den. ¶ Si quis aut coram vicario predicto
sine licentia vel mandato dicti vicarii fecerit aliquod sacramentum
tangendo aliquas scripturas solvat et solvere teneatur massario dicti com.
pene nomine [illegible] qualibet vice et quolibet contrafaciente quinque sol. den.
De armis non portandis per dictum castrum Leonis. Rubrica. .xxxvii.

Nulli persone liceat portare aliquod genus armorum offen-
sibilium [illegible] dicti castri cum celebraretur ibi curia dicti
[illegible] offitium quicumque fuerit [illegible] dicti castri nullo tempore
et qui contrafecerit solvat et solvere teneatur [illegible] massario com. dicti
castri pro qualibet vice pene [illegible] sol. den. ¶ Si vero portaverit
per dictum castrum excepto [illegible] defensis sine li-
centia aliquod genus armorum [illegible] solvat nomine pene pro qualibet
vice duos sol. den. dicto com. aut massario ipsius com. ¶ Cu-
stodes porte tempore quo facerent custodia ad portam eis et cuilibet eorum
per dictum castrum tantum liceat arma portare impune.
Contra ludentes et ludum retinentes seu receptantes. Rubrica. .xxxviii.

Cum ex ludo multi depauperentur [illegible] bona consumunt
ut ludere possint [illegible] vendunt pignora [illegible]

Valde dapnosum et periculosum. Et etiam subcedit et subcedere
potest ad malum statum et discordiam hominum et comunis dicti castri
ut timore pene a talibus ~~desist~~ desistantur providerunt et ordina
verunt quod nullus audeat vel presumat in dicto castro vel eius districtu
ludere ad aliquem ludum. Taxillorum, lupinorum vel marchaturum,
caprabutti vel huius similem solvat penam [illegible] pro quolibet
ludente et qualibet vice etiam si non fuit de dicto castro. Et similem
penam solvat qui receptavit in sua domo ludum aliquem vel in
suo terreno quocumque modo. De pena non facientis custodiam. Rubrica. .xxxviiij.

Ut custodia dicti castri sollicite fiat ordinaverunt quod quilibet
de dicto castro et in ipso castro et eius districtu habitans et comorans
teneatur et debeat teneatur et debeat facere custodiam die noctuque quan
documque sibi tangerit et qui contrafecerit solvat nomine pene quinque
soldos denariorum et nichilominus teneatur dictam custodiam facere sub dicta pena.

Quod nullus teneat de bonis et rebus comunis dicti castri sine licentia. Rubrica. .xl.

Nemo audeat retinere aut adprehendere aliquid de bonis comunis
dicti castri sine licentia dicti comunis et quicumque contrafecerit solvat
et solvere teneatur pro quali die qua aliquid retinuit quocumque
modo aliquid de bonis predictis et in quocumque loco sitis duodecim denarios
pene nomine massario comunis dicti castri. Et nichilominus quod
retinuisset de bonis et rebus predictis dicto comuni restituere et relapsare penitus
teneatur cum effectu cum fructibus perceptis ex dictis bonis. Et quod
acceptationem quia fecisset aliquis de bonis predictis nullum ius [illegible]
fuisset nec sit sibi acquisitum in aliquo iure vel causa aliquo
alio in contrarium loquente non obstante. De pena occupantium ~~vel~~
vel muros dicti castri aut fontes sive super adprehendentis vias. Rubrica. .xli.

Pro conservatione viarum murorum pontium et fontium dicti comunis
dicti castri. Statuerunt et providerunt quod quicumque supprehen
derit aut occupavit vel impediverit aliquam viam comunis in castro
predicto vel extra castrum predictum solvat pene nomine quinque soldos denariorum
et in statu pristino dictam viam reducere debeat in octo dies postquam
fuerit sibi preceptum sub pena predicta. Et ponentes vel tenentes litamen
in aliqua via dicti comunis intus castrum predictum a kalendis aprilis
usque ad kalendas octubris debeat ipsum litamen elevasse in quinque
dies postquam posuerit. Aliis vero temporibus infra duos menses a die
[illegible] dicti litaminis pena quinque soldos denariorum pro qualibet vice.

ponentes ligamen [illegible]
capitibus in [illegible] mense
[illegible]
[illegible]
[illegible] pene

De clochariis comunis et aliis clachariis alicui non impediendis. Rubrica. .xlii.

Quicumque expilaverit seu clauserit aut impediverit aliquam
clocharia sive sciaquatorium comunis vel alterius quocumque
modo vel libere currat aqua vel non cursus suus impediatur qualitercumque

aut obturaverit modo aliquo modo solvat et solvere teneatur et debeat nomine
pene .decem. solidos denariorum pro qualibet vice et impedimentum debeat tollere et removere
infra .tres. dies post preceptum sibi factum per dictum vicarium dicti castri
ad petitionem cuiuscumque petentis sub pena predicta. De pena exeuntium
vel intrantium dictum castrum per alium locum quam per portam dicti castri. Rubrica. .xliij.

Quecumque persona intraverit aut exiverit dictum castrum sive
de dicto castro preterquam vel ipsius vel portam cuiuscumque ma[illegible]
liciose vel [illegible] solvat et solvere teneatur dicto comuni pene nomine pro qualibet vice
decem solidos denariorum. Contra frangentes domum seu capannam alterius. Rubrica. .xliiij.

Frangentes seu intrans domum vel capannam alicuius persone que
sit clausa aut in ea dapnum dederit vel aliquid turpe fecerit
contra voluntatem domini illius cuius esset dicta domus seu capanna aut
illius qui eam teneret ad pensionem vel alio modo puniatur pro qualibet
vice et quolibet contrafaciente .decem. solidos denariorum aliquo non obstante.
De facientibus turpitudinem in aliquo fonte vel cisterna dicti comunis. Rubrica. .xlv.

Siqua persona fecerit aliquam turpitudinem in aliquo fonti
aut cisterna comunis dicti castri vel comunis vel aliquo corpore proi[illegible]
ciendo terram lapides litam aut pannos lavaverit vel aliud
turpe fecerit quodcumque et qualitercumque solvat et solvere teneatur dicto comuni
pro qualibet vice .quinque. solidos denariorum nomine pene. et quilibet possit accusare et credatur
suo iuramento et habeat quartam partem pene predicte.
Contra evaginantes arma. Rubrica. .xxx. .xxv. .i. .xxv. .xv. .xlvj.

Arma nec aliquod genus armorum nec audeat contra aliquem
evaginare per dictum castrum vel eius districtum nec arma nuda
et exvaginata portare aliquo tempore. Et qui contrafecerit sol-
vat et solvere debeat dicto comuni pene nomine pro qualibet vice viginti solidos denariorum.
De dapno dato personaliter. Rubrica. .xv. .xxv. .xxx[illegible] .xlvij.

Item statuerunt et ordinaverunt quod nulla persona audeat vel pre-
sumat dapnum personaliter dapnum dare in orto seu vinea plena
alterius nec ipsum ortum vel vineam intrare sub pena quinque solidorum denariorum
pro quolibet et qualibet vice. Et si vero vinea non fuerit plena et unus ipsam
intraverit vel dapnum dederit in ea solvat pene nomine pro quolibet et qualibet
tres solidos. Et quicumque collegerit poma alterius seu olivas de oli-
vis et arboribus alterius preter quam cerasas solvat et solvere teneatur et
debeat pene nomine pro qualibet vice .quinque. solidos denariorum. colligendo cerasas in
duobus solidis denariorum. Et si aut collegerit olivas seu poma dicta
non abstracte de arboribus solvat nomine pene pro qualibet vice [illegible] .decem.
de pomis et olivis existentibus in [illegible] non solvat [illegible] pena aliqua.
Et quicumque vero expiantaverit aliqua arbore domestica vel salvatica
in aliqua [illegible] vel terra laborata aliud quod solvat pene nomine

9v

d[illegible] sold. [illegible] p[er] qualib[et] vice. Arboris [illegible]
[illegible] sive ruperit in arboribus [illegible]
dicitur. ¶ Si quis inseserit [illegible] non
mediis p[er] qualib[et] vice et qualib[et] arbore .100. sold. den. ¶ Et de vin
ficatia vel dualibus nulla pena solvatur [illegible] custodes [illegible]
de rumpere. ¶ Si aut[em] aliqua p[er]sona dederit dapnum alicui acci
piendo paleas aut fenum si de die solvat pene non [illegible] sold. si de
sub nocte [illegible] sold. den. ¶ Si quis acceperit lig[na] [illegible] vel lignum
alterius de die solvat pene non [illegible] sold. et si de [illegible] sold.
¶ Si [illegible] acceperit ligna alterius si fuerit [illegible]
pene non [illegible] sold. den. et si de alio ligno [illegible]
passat [illegible] p[er] qualib[et] salma lignorum [illegible] pene
non [illegible] sold. den. ¶ Item si aliquis [illegible] ver
[illegible] esse [illegible] vel [illegible] solvat pene non p[er]
qualib[et] vice [illegible] et de hoc [illegible] teneantur custo
des [illegible]. ¶ Si quis dederit dapnum incidendo sepes aut
[illegible] sive frangendo arborem alterius solvat pene non p[er]
[illegible] sold. ¶ Si aut[em] aliqua p[er]sona dederit dapnum in furnis
[illegible] incidendo aliqua arbor[illegible]
[illegible] aut [illegible] palos [illegible] aut ligna
seu aliquod alterius [illegible] devastaverit [illegible]
[illegible] solvat [illegible] pene non p[er] qualib[et] vice. Et [illegible]
[illegible] dapnum dederit [illegible] solvat [illegible]
pene non p[er] qualib[et] vice [illegible] sold. den. Et si aliquis inventus fuerit p[er] [illegible]
[illegible] solvat pene non p[er] qualib[et] vice [illegible] sold. den.

## De dapno dato cum bestiis in terris alterius et in fovea dicti Castri. Rubrica. [illegible]

Pro bestiis non intrantibus vel alicui dapnum [illegible]
alterius de terris [illegible] possessores sive [illegible]
[illegible] aut ipsarum pastores p[er] qualib[et] bestia [illegible] vice [illegible]
[illegible] pro qualib[et] bestia [illegible] que intraverit [illegible]
[illegible] plena tempore [illegible] sold. den. [illegible]
[illegible] bestia [illegible]
[illegible] p[er] qualib[et] [illegible]
[illegible]
[illegible] p[er] qualib[et] [illegible]
[illegible] ¶ Et si [illegible] alterius p[er] qualib[et] [illegible]
[illegible] p[er] qualib[et] vice [illegible]
[illegible] bestie vel aliqua earum aufugerit [illegible]
[illegible] non puniantur de dapno dato. ¶ Si quis inventus fuerit [illegible]
[illegible] interius p[er] qualib[et] decem bestiarum [illegible]

in tribus soldis den. Item quicumque non persona dederit aliquod
dapnum cum bestiis in bladis vel seminibus alterius solvat et
solvere teneatur pro qualibet bestia grossa s. asinina bovina mulina
cavallina et vacca pro dapnum nove pene dare ... de pro qualibet vice
pro qualibet bestia minuta ... usque ... in
... soldis den. ... non ... den. Item ... minuta
... ... ... infra pro qualibet
... den. Item si invenerint ... personas alterius de
... solvat contrafaciens qualibet vice et pro qualibet
... den. ... Item ... tam ... ... ... ...
... sine ... inventus ... seu ... de ... ...
... ... et pas ... et ... Item ... ... ... ...
... ... dapnum dans ... ... tempore
... ... dapnum ... dapno dare ... ...
... patientis dapnum usque ... den. ... ... ...
... ... duos ... ... dicti castri vel ... ...
... ... ... sive ... ... castri. Item ... ...
... ... ... ... vel ... non ...
adicima.

De Juramento

## De capris non tenendis in dicto castro vel eius districtu. R.

· xliiij

Nemini liceat in dicto castro vel eius districtu aliquo tempore
tenere vel ... capram ... vel ... et qui contra
fecerit solvat et solvere teneatur ... pena ... qualibet
bestia caprina ... ... ... ... ... ... — ... — ...

## Quod canes ... certo tempore ... ligati. Rubrica.

A festo ... usque ad festum ... mensis
septembris cuiuslibet anni quilibet ... seu ... ... ...
teneat ... canem ... ligatum et non dissolutum. Et si quis ...
... ... pena ... ... dissolute ...
... sold. den. Item ... tempore ... ...
... et ... usque ... ...
... ... ... ... ... ... castri
vel intus domus ... ... ... ... ...
vel alium ... ... ... ... ... ...
exire et qui contrafecerit solvat ... pena ...
... ... sold. den. ... ... ... castri ...

## De fontibus ... et ... ... ...

Rector sive vicarius dicti castri qui pro tempore ...
... suo tempore ... facere ... ...
... ... ... ... ... ... Item ...
cuiuscumque status sive conditionis ... ...

tur perundiem in aliqua parte cois dicti castri nec in cisterna dicti
dicti castri pena cuilibet contrafacienti .v. sol. et den. pro quolibet contra
facientem et qualibet vice. Contra interficientes aut vulnerantes
aliquam bestiam seu pullum aut ansere alicuius p[ersone]. Rubrica. .lij.
Item providerunt et statuerunt [illegible]
quicumque interfecerit aliquas [illegible] seu [illegible]
alicui persone solvat et solvere debeat [illegible]
vice .x. sol. de et pro qualibet bestia [illegible]
quolibet pullo seu ansere .x. den. [illegible] Rubrica [illegible]
contrafaciens emendare dno cum teste [illegible]
dni de dapno pedo usque ad quantitatem .x. den. [illegible]
probatur duorum testium. Et quod de predictis [illegible]
De ortis [illegible] pro quolibet dicto castro. Rubrica.
Ut iterum in dicto castro habundantia semper [illegible]
et ipsorum caritudo cesset. statuerunt quod quilibet [illegible]
castrum et districtum aliquam possessionem habens propriam vel ad [illegible]
tum vel ad coptimum teneatur et debeat quolibet anno facere aut fieri
facere sufficientes pro sua familia ortum pena [illegible] et pro cois [illegible]
et per Rectorem seu vicarium fiat [illegible]. De exterminatoribus. R. .liiij.
Siquis exterminaverit seu terminum aliquem removerit existentem
[illegible] pro diffinitione terminorum .xxv. librarum [illegible] sol. et de
[illegible] coi dicti castri solvere teneatur pro quolibet termino et ipso
loco terminus reponatur. Et nullus audeat vel presumat
exterminare seu terminos evellere qui essent in viis seu rebus int[er]
res vel communitates cois dicti castri et res speciales personarum et qui
contrafecerit dictam penam dicto coi parte non solvere teneatur pro quali
bet et quolibet termino. et sufficiat in hec cum probatio contra delinquentem
unius testis de fama cum sacramento accusatoris et quilibet de predictis
sit et accusator et habeat quartam partem pene predicte. aliquo non obstante.
Contra laborantes prope aliquem terminum. Rubrica. .lv.
Quia termini sunt conservatores pacis. Statuerunt et ordi
naverunt quod nullus habens vel possidens aut laborans aliquod
[illegible] immobile iuxta [illegible] alterius ex parte inferiori nec [illegible]
[illegible] audeat vel [illegible] [illegible] possit se aproximare
[illegible] seu [illegible] cum aliqua fortia vel forma
[illegible] facere ad duos pedes ad pede cois [illegible] Et
[illegible] forma fiat ad duos pedes [illegible] ut dictum est et cava
[illegible] cum dimidio tantum et non ultra Et qui contrafecerit
[illegible] [illegible] .x. sol. Et ad probationem predictorum sufficiat
[illegible] contra dictam formam et fiat pro plena probatione.

**Quod nemo extrahat vel mutet cursum antiquum alicuius aque. R.** LVI

Cursum solitum et antiquum alicuius aque nec audeat aliquis [illegible] mutare nec de suo solito et antiquo cursu [illegible] seu deriuare nec ipsum cursum [illegible] facere. Et qui contrafecerit soluat [illegible] pro quali vice decem sol. den. et cursum [illegible] suum cursum reducat [illegible] suis sumptibus [illegible] stetur iur. accusatoris.

**Contra extrahentes aues de laqueo vel rete aut ingenio alterius et facientes ingenium in re aliena R.** LVII

[illegible] aues [illegible] laqueolo aut rete alieno aut fac[illegible] [illegible] aliquod ingenium seu rete [illegible] sine licentia domini ipsius rei qui [illegible] soluat nomine pene pro qualibet vice et qualibet aues [illegible] massario communis dicti castri et quilibet possit accusare.

**Contra frangentes silices aut eleuantes terram vel lapides. R.** LVIII

Refrenantes [illegible] rumpentes et deuastantes silices et vias communis et maxime [illegible] digni [illegible] puntione [illegible] dimeta que fiunt per ipsas [illegible] ne [illegible] communis [illegible] et ut vie et silices [illegible] ideo [illegible] ordinauerunt quod nec audeat vel presumat frangere seu deuastare aliqua silicem seu via communis nec de ipsa extrahere aliquem lapidem seu terram vel aliquid aliud facere ex quo prestet aliquod impedimentum alicui vie et qui contrafecerit soluere teneatur dicto communi nomine pene pro qualibet vice et quolibet contrafaciente quinque sold. den. et debeat talis eleuare et remouere impedimentum quod fecisset et silicem seu viam in pristinum statum reducere et reponere et reactare suis sumptibus et expensis sub pena predicta. Et quilibet de predictis possit et valeat esse accusator.

**Quod nemo comedat in mangiariis communis dicti castri. Rubrica.**

Gluctorum consuetudo esse solet mangiariis interesse et maxime illis que fiunt per [illegible] ex quo multiplicantur [illegible] ad dampnum et verecundiam totius communis [illegible] talia comm[illegible] fiant in communi Varche statuerunt prouiderunt et ordin[illegible] dicto castro quandocumque fierent aliqua mangiaria ex [illegible] ius sindicus massarius et consiliarii dicti castri [illegible] ibidem comedere sub pena quinque sold. den. pro quali[illegible] contrafaciente per vicarium seu rectore dicti castri ex[illegible] ferenda. Aliquo alio statuto seu reformatione [illegible]

Quod vendentes vinum ad minutum in dicto castro et eius districtu debeant tenere mensuras iustas et sigillatas. Et de pena vendentis de taberna sine [illegible] soluta. Rubrica. . Lx.

Vendens vinum ad minutum in dicto ca[illegible] sive licenus vel eius pu[illegible] mensuris iustis et sigillatis sigillo [illegible] continue habere et tenere et cum ipsis [illegible] quinque sold. den. penalis vice qua contrafecerit [illegible] pedis. Et [illegible] non emerit cibu vel vinu [illegible] aliquis non discedat nec discedere [illegible] pretium seu vino venditori solvit et satisfecerit cum [illegible] facere [illegible] sol. den. penalis vice qua contrafecerit [illegible]

De pena [illegible] clamsitenum in foro et [illegible]

Ut [illegible] aliquod [illegible] et qui contrafecerit solvat pro [illegible] penalis vice [illegible] dicti castri [illegible] sol. den. Et quicumque [illegible] dicti castri solvat [illegible] penalis vice [illegible] et [illegible] depositis [illegible] esse acusator et [illegible]

Contra non obedientes [illegible] seu Rectori dicti castri. Rubrica. . Lvii.

Ne fiant rumores vel risse in dicto castro vel eius districtu [illegible] quod penalis rissa seu rumore [illegible] quelibet persona teneatur et debeat [illegible] preceptis effectualiter obedire et qui contrafecerit [illegible] penalis vice [illegible] possit et debeat usque [illegible]

De pena Redemptiantis pignus seu tenuta baiulo seu vicario. Rubrica. . Lviii

Quicumque [illegible] extiterit aliquod pignus seu pignora vel tenuta [illegible] seu etiam baiulo [illegible] dicti castri [illegible] ex quacumque causa et quicumque modo requisitus fuerit [illegible] baiulo [illegible] dicti vicarii seu etiam [illegible] dicti castri ex iusta et rationabili causa aut etiam [illegible] rationabili causa vel alio qualitercumque et quicumque tempore [illegible] solvat [illegible] non [illegible]

[illegible] ire ad mortuos debeant accedere sub certa pena. Rubrica. . Lxiii.

[illegible] misericordie est sepelire [illegible] corpora mortuorum [illegible] et sepeliant [illegible] requisitus [illegible] quocumque tempore quo [illegible] solvat [illegible] den. penalis vice et [illegible] et quibus depositis possit et acusator.

17
122

Lxd

Quod nullus debeat iacere extra dictum castrum sine licentia. Rubrica.

Cum dicatur quod per iacentes de nocte extra dictum castrum
multa dampna certa [illegible] inferantur et dantur in bonis hominum
et personarum dicti castri. [illegible] statuerunt et providerunt quod
nemo de [illegible] de nocte aliquo tempore de foris et extra dictum
castrum sine expressa licentia vicarii dicti castri pena. [illegible]
pro quolibet [illegible] custodia [illegible]

Quod exbapniti non intrent castrum Leonis, et dampna custodi. Lxdi.
[illegible] ipsos intrare, et contra ipsos receptantes. Rubrica.

[illegible] exbapniti condempnati eorum propter non materiam
[illegible] castrum intrare [illegible] pro bono statu et pacifico homi
[illegible] et [illegible] cavendis providerunt statuerunt
et ordinaverunt [illegible] nulla persona dicti [illegible] habitans presumat
nec [illegible] aliquem exbapnitum [illegible] castrum
[illegible] committere [illegible] nec sibi auxilium
[illegible] prestare nec ipsum [illegible] receptare [illegible]
[illegible] quolibet [illegible] quolibet exbapnito
[illegible]. Et [illegible] pena puniantur custodes
dicti [illegible] pro quolibet [illegible] aliquem seu aliquos
[illegible] dictum castrum [illegible] aliquem [illegible]

Quod consanguinei exbapnitorum teneantur solvere penas pro
exbapnitis delicta in dicto castro committentibus. Rubrica.

Ne detur materia exbapnitis [illegible] in dicto castro et
respectu eorum consanguineorum dicti exbapniti se absten[illegible]
[illegible] committendis statuerunt quod si aliquis exbapnitus
de eorum [illegible] dicto castro aliquo tempore fecerit vel dixerit aut aliquid
quod commisit contra formam statutorum [illegible] dicti castri [illegible]
non solverit ad petitionem vicarii seu rectoris dicti castri delictis que
commisisset [illegible] et eo [illegible] pater aut mater uxor filius
vel frater talis exbapniti teneatur et debeat solvere penam pro
[illegible] quam solvendam per rectorem seu vicarium dicti castri [illegible]
et [illegible] possint et debeat [illegible] statuti. [illegible]

Quod nullus de dicto castro hospitet aliquem forensem sine lic. Rubrica.

Si aliqua persona de dicto castro hospitaret aliquem
sine expressa licentia vicarii seu rectoris dicti ca[illegible]
et [illegible] teneatur et debeat [illegible] nomine [illegible] dicti castri
[illegible] quolibet forense sine lic. hospitato [illegible]
[illegible] esset absens [illegible]

**De donis non fiendis pro Communi. Rica. xv. xxxv:** .Lxviij.

Fieri non possit aliquo modo [illegible] valuerim aliquod donum ali
cui persone vel dno de bonis [illegible] castri in pecunia vel rebus
nisi ordinaretur per adunantiam generalem dicti castri ad bu
solas et fabas et sint due partes [illegible] concordia. Et siquis
ausus fuit aliter donare dictis bonis solvat pena decem
soldos den. et restituat [illegible] pena [illegible]
[illegible] ex officio suo et [illegible] possit [illegible]

**Quod Vicarius seu Rector dicti castri ex suo officio [illegible] cuiuscumque possit de omnibus dampnis et delictis quibuscumque [illegible]**

Rector seu Vicarius dicti castri quoscumque [illegible]
contra formam [illegible] castri [illegible]
possit [illegible] et eis [illegible]
commissis auferre, [illegible] delictum quod commisisset [illegible]
personaliter quam etiam cum bestiis. Possit etiam [illegible]
ex suo officio quam etiam ad petitionem cuiuscumque petentis inqui
rere et inquisitionem facere, procedere, condempnare et absol
vere [illegible] et exequi secundum formam iustitiam et penas et bapn
[illegible] facere [illegible] possit tamen procedere nec inquirere
[illegible] tempore de delictis commissis per inquisitione
[illegible] commissis duobus mensibus [illegible]
[illegible]. Exceptis de delictis commissis in bonis comunis dicti castri et comu
nis castri bonis de quibus omni tempore possit et debeat cognosci et procedi
non obstante aliquo lapsu temporis. [illegible] alio in contrarium loquente:

**De pacibus et concordiis et de quarto relaxando. R.** .Lxxj.

Quicumque de aliquo dapno dato fuit accusatus ab aliquo
vel de alio crimine et fuit ab accusatore pacem et concordia
[illegible] condempnatus vel post in decem dies accusator nulla [illegible]
[illegible] concordia minuatur et remictatur accusato
[illegible] et idem observetur contra inquisitum ad petitionem
[illegible] fuisset concordia. Et [illegible] accusatus vel condempnatus
[illegible] non fuit pacem nec concordia ut dictum est et
[illegible] in [illegible] dies post condempnationem [illegible] fuit aut perpetuum
[illegible] solvendo et pena adscendit [illegible] remictatur
[illegible] in dictum terminum quarta pars pene et si pena est
[illegible] solvat totam et integram penam sine aliqua re
[illegible] non solvit in dictum terminum nullum quartum remictatur ei
[illegible] pro quarto plus [illegible]

[illegible] mediori omnis [illegible]
[illegible] Quia cum enim par
[illegible] placenti altissimo. et de meis
[illegible] genuisti deum et hominem
[illegible] dicent omnes genera
[illegible] mollam huius respe
[illegible] Quia. Rem. Gaude maria
[illegible] uictas hereses sola interemisti
[illegible] gabrielis archangeli
[illegible] credidisti. Dum virgo deum
[illegible] christi partum virgo
[illegible] Ry. Gabriel
[illegible] credimus diuino
[illegible] uterum tuum [illegible]
[illegible] credimus ipse [illegible]
[illegible] iubens infelix qui [illegible]
[illegible] uersione dauid et natum. Ihesu
Rm. Radix yesse qui enim [illegible]

[illegible] mencio [illegible]
[illegible]
[illegible] pellicea. Rem.
Rz. Beatus qui metuit dominum all.
in mandatis eius cupit nimis all.
Ry. Gloria et diuitie in domo eius
et iusticia eius manet in seculum
seculi. In [illegible] Ry. [illegible]
all. Confitebuntur [illegible]
Ry. Mundi [illegible]
contristabitur [illegible] Com.
Rz. Preciosa in conspectu domini all.
Mors sanctorum eius all. Ry. Custodit dominus
omnia ossa eorum unum ex his non con-